

ובשיבבותיה דרב הונא לא הוות דליקתא, סבור מינה בזכותא דרב הונא דנפיש,  
איתחזי להו בחילמא האי זוטרא ליה לרב הונא, אלא משום ההיא איתתא דמחממת  
תנורא ומשיילי לשיבבותה: ע"כ.

אמרי 1234567

אמרי 1234567

אוצר החכמה

ומכל זה אנו לומדים שאדם ע"י פעולתו יכול לפעול הרבה ולשנות ולהועיל לכל  
העולם כולו, וכן הנהגת אברהם אבינו להכיר את הבורא בפי כל, ולא רק לעבוד על  
עצמו, והגאון ר' שמעון שקאפ זצ"ל בהקדמתו לספרו 'שערי ישר' כתב שכל מה  
שזכה לתורתו מחמת שעישור מזמנו למען הזולת, והוסיף שהברכה 'עשר בכדי  
שתתעשר' נאמרה אף ברוחניות, שע"י שאדם מעשר מזמנו למען הזולת זוכה  
לסייעתא דשמיא ונפתחים לו מעיינות החכמה.

אוצר החכמה

## ד

ולסיום נביא סיפור שהביאו חר"ה ג' פנחס ארלנגר שליט"א בספרו, שממנו נובח  
שמחסד ומחשבה על הזולת לא מפסידים!

אוצר החכמה

במהלך הכנסת ספר תורה שערך, סיפר ר' שמעון דייטש, עשיר לונדוני מופלג,  
את המעשה הבא. ר' יצחק גולדקנופף שמע מפיו והביא לידיעתנו.

היו אלו ימי תום מלחמת העולם השנייה. נער צעיר הייתי, ובסיום המלחמה  
מצאתי את עצמי, בן שמונה עשרה שנה, מתהלך בודד בעולם, ללא מכר וגואל.

בדרך כלשהי עזבתי את אדמת אירופה הספוגה בדם יהודים, והתגלגלתי  
ללונדון. תרתי אחר ישוב יהודי, וכאשר הפנה אותי מאן דהו לשיבתו של הרב  
משה שניידר, לא היה קץ לשמחתי.

עליתי לחדרו של ראש הישיבה ושטחתי בפניו את בקשתי, להתקבל לישיבתו  
כתלמיד מן המניין. אך תוך רגעים ספורים התברר לי כי מצבי בבי רע. כיון שבפרוץ  
המלחמה הייתי נער כבן שתים עשרה, הפסדתי לדאבוני את שנות הלימוד

תנ"ך

המכריעות ביותר. במשך שש שנות המלחמה נאלצתי להתמודד עם קשיי החיים במקום עם הוויות אבי ורבא...

התוצאה העגומה היתה, ידיעות דלות במיוחד בגמרא ובפוסקים, וסיכוי שואף לאפס ככל שהדבר קשור ללימודים בישיבה בעלת שם עולמי...

ראש הישיבה אמנם האיר לי את פניו, אולם הסביר לי בהגיון בריא וברור, כי אין לי מה לחפש בישיבה. "הבט" אמר בנועם, "בחורי הישיבה צוללים בים התלמוד שעות רבות מידי יום. רובם מילאו כרסם במסכתות רבות. לא תוכל בשום אופן להדביק את קצב הלימוד שלהם וחוששני שהשהות לצידם בישיבה רק תגרום לך עגמת נפש מיותרת".

כרם, דוקא תלאות המלחמה הם שצרבו בי את יצר המאבק! לא התכוונתי לוותר. הבהרתי לראש הישיבה, כי גם אם אצטרך ללמוד הכל מהתחלה, כאילו לא חלפו שש שנים מחיי, אעשה זאת, שלב אחר שלב, ובלבד שאזכה להימנות על יושבי בית המדרש.

מלא היסוס עליתי לאולם הישיבה, נטלתי נייר ועט ורשמתי כך: "שמי שמעון דייטש, והנני פליט ממלחמת העולם. עקב שנות המלחמה, ידיעותי בלימוד דלות במיוחד, ועל כן אשמח לקבל כל עזרה שתוצע לי. אודה מאוד למי שיאותו ללמוד עמי את סדרי הישיבה".

את המודעה הצנועה הצמדתי ללוח המודעות ושביבי תקוה נצנצו בליבי, שבשנים האחרונות ידע אך עצב ומכאוב. התיישבתי על ספסל צדדי, פתחתי גמרא לפני וניסיתי להתרכז.

יום תמים חלף בלא שמאן דהו יפנה אלי, אך לא התייאשתי. בודאי לא שמו לב למודעה, אולם מחר לבטח יפנה אלי אחד מבחורי הישיבה ויציע לי עזרה.

אפס, גם יום המחרת עבר במפח נפש מוחלט. לבד מברכות שלום קלושות,  
איש לא ממש התעניין במצבי.

אוצר החכמה

בבוקרו של היום השלישי נשברתי. אם עד הערב לא יפנה אלי איש, אארוז את  
חפצי ואסתלק כלעומת שבאתי.

אוצר החכמה

אדיר"ה 1224567

סדר א' חלף ביעף וגם סדר שני נטה לערוב, ובהגיע הסדר השלישי – קמתי  
והתכוונתי לצאת לדרך. בין כה וכה לא שם איש לב לטוכחותי, מדוע שיבחינו  
בדעדריי?! פילח הרהור נוגה את ליבי.

לפתע חשתי נגיעה בכתפי. הסתובבתי. מולי עמדו שני בחורים. אחד מהם אמר  
לי כך: "בימים האחרונים לא שהינו בישיבה ורק עתה הגענו. הבחנו במודעה  
המרגשת שעל הלוח, ומיד חיפשנו אותך. אתה הוא שמעון, הלא כן?".

אדיר"ה 1224567

השבתי בחיוב והבחור הציג את עצמו ואת חברו. "שמי טוביה ושם חברי משה,  
אנו נלמד אתך שני סדרים ביום, בשמחה רבה".

הדובר עצר לרגע את שטף דיבורו והציץ בי, לראות אם נחה דעתי קמעה,  
ולמראה ההלם שאחז בי, החל מעודדני במילים חמות ומרגשות.

אדיר"ה 1224567

החל מיום המחרת נפתח דף חדש בחיי. שני הבחורים המופלאים השקיעו בי  
את כל מרצם. לעיתים ריחמתי עליהם. ניכר היה בהם שלמדנים מופלגים הם, ובכל  
זאת היה עליהם ללמדני את יסודות הגיון התלמוד, את הלשון הארמית ואת  
התהוות מהלכי הסוגיות, שלא לדבר על רש"י, תוספות, ושאר המפרשים.

צעד אחר צעד הובילוני משה וטוביה, ובסיומה של תקופה, לא קלה ולא קצרה,  
אשר דרשה מצידם הקרבה אדירה, העמידוני על קרקע מוצקה, כשהם נהנים  
לראות אותי לומד בכוחות עצמי.

וכאן, כשדמעות עיניו מלעלעות את קולו, הגיע רבי שמעון אל נקודת השיא  
בסיפור חייו המרגש.

עשרות רבות של שנים חלפו מאז אותה תקופה בחיי, ועודני זוכר היטב את כל הבחורים שלמדו בשיבתו של הרב שניידר. את כולם אני מכיר גם כיום.

מעיד אני כאן נאמנה, כי מכל אותם בחורים לא צמח אפילו תלמיד חכם אחד שתורתו אומנותו! אפילו אחד מאותם בחורים שסרבו ללמוד עמי – בודאי משום שחסו על זמנם ועל חוק לימודם – לא זכה להתגדל כראוי בתלמוד תורה.

רק אותם שני בחורים ש"בזבזו" את זמנם והשקיעו אותו בבחור אלמוני, פליט מלחמה שאפילו לשון ארמית אינה שגורה על לשונו, רק הם זכו וצמחו לגדולי הדור.

טוביה הנער גדל והיה לגאב"ד העדה החרדית בירושלים, הגאון רבי יצחק טוביה וייס, ומשה הנער גדל והיה לראב"ד העדה החרדית בירושלים, הגאון רבי משה שטרנבוך. ואני הקטן, לפחות זכיתי לברכת עושר, שבכוחה אני מחזיק תורה במידה רבה...

אכן, מחסד לא מפסידים! לעיתים עלולות לעבור שנים רבות, אך בסופו של דבר מתברר, כי החסד משתלם יותר מכל... לנותן עצמו!

